

BOMEN ZIJN BELANGRIJK

Bomen geven schaduw en zorgen daarmee voor verkoeling op warme dagen. Dat is belangrijk, want vooral in steden en dorpen wordt het steeds warmer. Bomen zuiveren de lucht van vieze stoffen en maken zuurstof die we nodig hebben om te leven. Bij regen nemen ze veel water op, waardoor straten minder snel overstromen. Bomen zijn daarmee belangrijk voor een gezonde en groene leefomgeving.

Bomen maken ons blij. Mensen voelen zich fijn in parken, kinderen spelen er graag en bomen geven rust en ontspanning. Niet voor niets zijn huizen met veel groen om zich heen extra gewild. Al die belangrijke dingen doen bomen tegelijkertijd en helemaal voor niets. We kunnen er gewoon van genieten.

OVER DEZE INFOBLADEN

In het bos bedruipen bomen zichzelf; ze hebben geen mensen nodig. In de buurt van woningen of andere bouwwerken is dat anders. Daar wordt vooraf nagedacht waar welke boom het beste kan staan. En als de bomen eenmaal zijn geplant, hebben ze onderhoud nodig. In deze informatiebladen leggen we uit hoe we met bomen omgaan in onze steden en dorpen: hoe wordt bepaald waar welke bomen kunnen groeien? Hoe en waarom worden bomen gesnoeid of gekapt? Voor de duidelijkheid: we hebben het niet over die ene boom bij jou in de achtertuin, maar over de bomen in de straat en op andere plekken in het openbaar gebied: de bomen waarvoor de gemeente in de regel verantwoordelijk is.

OVER BOMEN ZIJN BELANGRIJK

Bomen zijn belangrijk is een campagne van Norminstituut Bomen, een onafhankelijke stichting die zich inzet voor de kwaliteitszorg rond bomen in de openbare ruimte.

Meer informatie kun je vinden op:

BOMEN ZIJN BELANGRIJK.NL

INFOBLAD

BODEMDALING EN BOMEN

De bodem daalt op veel plekken in Nederland. En de bomen die daar staan zakken mee met deze 'slappe' bodems. Waarom zie je zo weinig oude bomen in gebieden waar de bodem daalt? Waarom worden bomen bij ophogingen soms weggehaald terwijl we ze hard nodig hebben om klimaatverandering tegen te gaan? In dit informatieblad vertellen we je er meer over. Meer weten? Raadpleeg dan onze [Kennisbank](#).

Bodemdaling

Gemeenten op veen- en kleigebieden (slappe bodems) hebben te maken met bodemdaling: de bodem zakt in elkaar. Bodemdaling is een natuurlijk proces dat wordt versterkt door bijvoorbeeld zwaar verkeer of grondwaterverlaging. Over het hoe en waarom van bodemdaling kun je veel informatie vinden via www.bodemplus.nl van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Bomen worden beïnvloed door de bodemdaling én beïnvloeden bodemdaling.

Droogte effect bomen

De warme, droge zomers van 2018, 2019 en 2020 zorgden voor ongekend lage waterstanden door gebrek aan regen. Langere periodes met droogte kunnen de kwetsbaarheid van (veen)bodems en daarmee de kans op verzakkingen vergroten. Bomen beschermen de bodem weliswaar tegen uitdroging, doordat boomkronen schaduw geven, maar ze onttrekken ook vocht aan de bodem. De bladeren van de bomen verdampen immers water. Daardoor kunnen verzakkingen ook juist rondom bomen optreden.

Minder groeiruimte voor boomwortels

Boomwortels hebben zuurstof nodig om te leven. Daarom zul je geen boomwortels aantreffen onder de grondwaterstand (daar waar in de bodem altijd water aanwezig is, is te weinig

zuurstof aanwezig). Bij een hoge grondwaterstand wortelen bomen niet diep en zijn ze met de wortels minder goed verankerd (waaien makkelijker om). Verhoging van de grondwaterstand en bodemdaling zorgen er dus allebei voor dat de groeiruimte van de boom wordt verkleind.

Ophogen bodem

Om ervoor te zorgen dat iedereen zijn woning goed kan bereiken en wegen begaanbaar blijven wordt er regelmatig opgehoogd in gemeenten met bodemdaling. Ophogen is voor de meeste bomen geen optie: door grond op te brengen sterven boomwortels bij de meeste bomen af: ze worden door het gewicht van de grond in het grondwater gedrukt. Ze verdrinken dan eigenlijk. Daarom worden veel bomen gekapt bij grootschalige reconstructies, zoals rioolvervangingen. Soms is het wel mogelijk een enkele bijzondere boom in te passen. Ook geven veel gemeenten bomen bij reconstructies meer groeiruimte, zodat de nieuwe bomen een gezonde groei kunnen vertonen en sneller bijdragen aan natuur- en klimaatfuncties.

Bomen worden minder oud

Een boom heeft dicht bij de stam wortels. Deze zijn van belang om de boom rechtop te houden in weer en wind (stabiliteitswortels). Daaromheen zitten de wortels die zorgen voor gezond

groeïende takken en blad (vitaliteitswortels). Voor een gezonde en veilige boom moeten er dus voldoende gezonde wortels zijn.

Soortkeuze vervanging bomen

In gebieden waar de bodem daalt zie je maar weinig oude bomen. Om de tien jaar wordt de bodem opgehoogd. In veel gevallen zullen bomen in deze gebieden elke veertig jaar vervangen worden. Meestal zal er daarom voor boomsoorten gekozen worden die beter omgaan met veel water bij de wortels. Zo zijn wilgen, elzen en lindebomen voorbeelden van bomen die goed tegen 'natte voeten' kunnen. Met de juiste boomkeuze heb je veel langer plezier van de boom.

Ontharden openbare ruimte

Het is verstandig om de bodem minder te verdichten en te verharden (minder steen en asfalt aanbrengen). Zo klinkt de bodem minder in en kan de bodem natuurlijk vocht opslaan. Goed nieuws voor de bomen: want die houden ook niet zo van bestrating en wel van lucht en vocht. En met een gezondere groeiplaats krijg je gezondere bomen.

PLANTEN BOMEN

- VOORKOM TE DIEP PLANTEN 'WORTELHALS VRIJ'
- GEEN DIRECT CONTACT MET GRONDWATER 'DROGE VOETEN'

